

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 48/13
Λουξεμβούργο, 18 Απριλίου 2013

Απόφαση στην υπόθεση C-103/11 P
Επιτροπή κατά Systran SA, Systran Luxembourg SA

Το Δικαστήριο αναιρεί την απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου με την οποία η Επιτροπή υποχρεώθηκε να καταβάλει στη Systran SA κατ' αποκοπήν αποζημίωση ύψους περίπου 12 εκατομμυρίων ευρώ προς αποκατάσταση της ζημίας που υπέστη η εταιρία

Το Γενικό Δικαστήριο όφειλε να κρίνει εαυτό αναρμόδιο και να παραπέμψει τους διαδίκους στα εθνικά δικαστήρια που είχαν οριστεί αρμόδια με τις πολυάριθμες συμβάσεις τις οποίες συνήψαν η Επιτροπή και η Systran σχετικά με το ομώνυμο σύστημα αυτόματης μετάφρασης

Στις 22 Δεκεμβρίου 1975 η Επιτροπή συνήψε με την αμερικανική εταιρία World Translation Center Inc (WTC) μια πρώτη σύμβαση για την εγκατάσταση και την ανάπτυξη του λογισμικού αυτόματης μετάφρασης (για το ζεύγος αγγλικής-γαλλικής γλώσσας) υπό την ονομασία (SYStem TRANslation), το οποίο είχε δημιουργηθεί από την εν λόγω εταιρία το 1968. Οι σχέσεις μεταξύ της Επιτροπής και της WTC, που εξαγοράστηκε στη συνέχεια από την εταιρία Gachot, για να μετονομαστεί τελικώς σε Systran SA, συνεχίστηκαν από το 1976 έως το 1987 με την υπογραφή διαφόρων συμβάσεων σχετικών με τη βελτίωση της εκδόσεως «EC-Systran Mainframe» του συστήματος αυτόματης μετάφρασης το οποίο λειτουργούσε πλέον σε περιβάλλον Mainframe και αποτελούνταν από έναν πυρήνα, μεταφραστικούς μηχανισμούς και λεξικά για εννέα ζεύγη γλωσσών της Κοινότητας.

Στις 4 Αυγούστου 1987 η Systran και η Επιτροπή συνήψαν «σύμβαση συνεργασίας» για την από κοινού οργάνωση της ανάπτυξης και της βελτίωσης του συστήματος αυτόματης μετάφρασης Systran για τις επίσημες γλώσσες της Κοινότητας και για όσες επρόκειτο να γίνουν επίσημες στο μέλλον, καθώς και για την εφαρμογή του. Η σύμβαση προέβλεπε ότι σε περίπτωση διαφοράς μεταξύ των μερών θα είχε εφαρμογή το βελγικό δίκαιο. Κατά τα έτη 1988 και 1989 η Επιτροπή συνήψε τέσσερις συμβάσεις με τη Systran προκειμένου να αποκτήσει «άδεια χρήσεως» του συστήματος αυτόματης μετάφρασης για πέντε ακόμη ζεύγη γλωσσών. Τον Δεκέμβριο του 1991 η Επιτροπή έλυσε τη σύμβαση συνεργασίας θεωρώντας ότι η Systran δεν είχε τηρήσει τις συμβατικές της υποχρεώσεις. Κατά την ως άνω ημερομηνία η έκδοση EC-Systran Mainframe του συστήματος αυτόματης μετάφρασης Systran περιελάμβανε δεκαέξι γλωσσικές αποδόσεις.

Στη συνέχεια, ο όμιλος Systran δημιούργησε και διέθεσε στο εμπόριο μια νέα έκδοση του Systran η οποία ήταν συμβατή με τα λειτουργικά συστήματα Unix et Windows («Systran Unix»), ενώ η Επιτροπή ανέπτυξε περαιτέρω την έκδοση EC-Systran Mainframe, εν μέρει και με τη συνδρομή άλλου αντισυμβαλλομένου της.

Στις 22 Δεκεμβρίου 1997 η Systran Luxembourg και η Επιτροπή συνήψαν την πρώτη από τέσσερις συμβάσεις μεταβάσεως, προκειμένου να καταστεί δυνατή η λειτουργία του λογισμικού EC-Systran Mainframe στα συστήματα Unix και Windows. Κατά τη σύναψη της πρώτης αυτής σύμβασης, η Systran επέτρεψε στην Επιτροπή, αφενός, να χρησιμοποιεί συστηματικά το σήμα Systran σε σχέση με οποιοδήποτε σύστημα αυτόματης μετάφρασης το οποίο θα προερχόταν από το αρχικό σύστημα Systran, αποκλειστικώς προς τον σκοπό της διαδόσεως ή της διαθέσεως του συστήματος αυτού και, αφετέρου, να χρησιμοποιεί τα προϊόντα Systran σε περιβάλλοντα Unix και/ή Windows για τις εσωτερικές της ανάγκες. Η πρώτη σύμβαση μετάβασης όριζε ότι το σύστημα αυτόματης μετάφρασης της, καθώς και τα συστατικά του μέρη, ακόμη και αν τροποποιούνταν κατά τη διάρκεια εκτέλεσης της σύμβασης, παρέμεναν στην κυριότητα της Επιτροπής, με εξαίρεση τις περιπτώσεις στις οποίες προϋπήρχαν δικαιώματα βιομηχανικής ή πνευματικής ιδιοκτησίας. Κατά

την ίδια πάντοτε σύμβαση, σε οποιαδήποτε διαφορά μεταξύ των μερών θα εφαρμοζόταν το δίκαιο του Λουξεμβούργου. Η ισχύς της σύμβασης μετάβασης θα έληγε στις 15 mars 2002 και η Systran Luxembourg όφειλε κατά την ημερομηνία αυτή να προσκομίσει ενημερωμένα αποδεικτικά στοιχεία για όλα τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας τα οποία προέβαλλε ο όμιλος Systran και συνδύνανταν με το ομώνυμο σύστημα αυτόματης μετάφρασης. Κατά την Επιτροπή, η Systran Luxembourg ουδέποτε κοινοποίησε τις πληροφορίες αυτές.

Στις 4 Οκτωβρίου 2003 η Επιτροπή προκήρυξε διαγωνισμό για τη συντήρηση και τον γλωσσικό εμπλουτισμό του συστήματος αυτόματης μετάφρασης το οποίο χρησιμοποιούν οι υπηρεσίες της. Εντούτοις η Systran επισήμανε στην Επιτροπή, με έγγραφο της 31ης Οκτωβρίου 2003, ότι οι εργασίες για τις οποίες γινόταν λόγος στην προκήρυξη του διαγωνισμού έθιγαν ενδεχομένως τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας της και την κάλεσε να της γνωστοποιήσει την άποψή της επί του θέματος. Η Επιτροπή απάντησε με την από 17 Νοεμβρίου 2003 επιστολή της ότι ο όμιλος δεν είχε προσκομίσει αποδεικτικά στοιχεία για την ύπαρξη των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας που προέβαλλε επί του ομώνυμου συστήματος αυτόματης μετάφρασης και ότι, κατά την άποψή της, η Systran δεν μπορούσε να αντιταχθεί στην πραγματοποίηση των σχετικών εργασιών από τη βελγική εταιρία Gosselies SA., στην οποία ανατέθηκαν δύο από τις οκτώ ενότητες εργασιών του οικείου διαγωνισμού. Κατόπιν του διαγωνισμού αυτού, ο όμιλος Systran κατήγγειλε ότι η Επιτροπή αποκάλυψε παρανόμως δική του τεχνογνωσία σε τρίτο πρόσωπο και ότι προσέβαλε τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας του στο μέτρο που η ανάδοχος εταιρία επέφερε, χωρίς την άδεια του ομίλου, τροποποιήσεις στην έκδοση EC-Systran Unix.

Ως εκ τούτου, η Systran άσκησε αγωγή αποζημιώσεως ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Με την απόφαση που εξέδωσε το 2010¹, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι δεν επρόκειτο για διαφορά εκ συμβάσεως και ότι ήταν επομένως αρμόδιο να επιληφθεί αυτής. Το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε μεν τα αιτήματα της θυγατρικής Systran Luxembourg, αντιθέτως όμως αναγνώρισε ότι οι ενέργειες της Επιτροπής προκάλεσαν στη μητρική εταιρία, αφενός, υλική ζημία ύψους 12 εκατομμυρίων ευρώ, λόγω μείωσης της αξίας των άυλων στοιχείων του ενεργητικού της (δηλαδή των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας της) και, αφετέρου, ηθική βλάβη την οποία αποτίμησε σε 1000 ευρώ.

Η Επιτροπή άσκησε ενώπιον του Δικαστηρίου αναίρεση κατά της ως άνω αποφάσεως. Υποστήριξε κατ' ουσίαν ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο κρίνοντας ότι η διαφορά ήταν εξωσυμβατική και κάνοντας δεκτό το αίτημα της Systran για αποζημίωση.

Με τη σημερινή του απόφαση το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι τα δικαστήρια της Ένωσης οφείλουν, όταν ασκείται ενώπιόν τους αγωγή αποζημιώσεως, να εξετάζουν ως προκαταρκτικό ζήτημα, προτού αποφανθούν επί της ουσίας της διαφοράς, αν έχουν αρμοδιότητα, προβαίνοντας σε μια ανάλυση από την οποία να προκύπτει το είδος της ευθύνης και, ως εκ τούτου, η ίδια η φύση της επίμαχης διαφοράς.

Στο πλαίσιο αυτό, τα δικαστήρια της Ένωσης υποχρεούνται να ελέγχουν, αναλύοντας τα διάφορα στοιχεία της δικογραφίας, ιδίως δε τον κανόνα δικαίου που ενδέχεται να παραβιάστηκε, τη φύση της προβαλλομένης ζημίας, τις ενέργειες που προσάπτονται στο οικείο όργανο, καθώς και τις τυχόν έννομες σχέσεις των διαδίκων, αν υφίσταται μεταξύ αυτών ένα πραγματικό συμβατικό πλαίσιο το οποίο να συνδέεται με το αντικείμενο της διαφοράς και να πρέπει οπωσδήποτε να εξεταστεί σε βάθος προκειμένου να καταστεί δυνατή η επίλυσή της. Αν από την προκαταρκτική ανάλυση των ως άνω στοιχείων προκύψει ότι είναι απαραίτητη η ερμηνεία του περιεχομένου μίας ή περισσότερων από τις συμβάσεις που έχουν συναφθεί μεταξύ των διαδίκων προκειμένου να διαπιστωθεί αν οι ισχυρισμοί του ενάγοντος είναι βάσιμοι, το οικείο δικαστήριο οφείλει να

¹ Απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 16ης Δεκεμβρίου 2010, Systran SA και Systran Luxembourg SA κατά Επιτροπής (T-19/07), βλ. επίσης [Ανακοινωθέν Τύπου αριθ. 123/10](#).

σταματήσει σε αυτό το στάδιο την εξέταση της διαφοράς και να κρίνει εαυτό αναρμόδιο να αποφανθεί επ' αυτής, εφόσον οι εν λόγω συμβάσεις δεν περιέχουν ρήτρα διαιτησίας².

Υπ' αυτή την οπτική, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι **το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε ένα πρώτο νομικό σφάλμα κατά την εφαρμογή των αρχών που διέπουν τον προσδιορισμό του δικαστηρίου το οποίο είναι αρμόδιο επί αγωγής αποζημιώσεως κατά της Κοινότητας**. Συγκεκριμένα, δεν περιορίστηκε να εξετάσει, στο πλαίσιο του ελέγχου του παραδεκτού της αγωγής, αν υπήρχε μεταξύ των διαδίκων, λαμβανομένων υπόψη των διαφόρων στοιχείων της οικογραφίας, ένα πραγματικό συμβατικό πλαίσιο. Αντιθέτως, το Γενικό Δικαστήριο προχώρησε, ήδη στο πλαίσιο του ελέγχου της αρμοδιότητάς του, σε λεπτομερή εξέταση του περιεχομένου των πολυάριθμων συμβατικών ρητρών οι οποίες ρύθμιζαν από το 1975 έως το 2002 τις οικονομικές και εμπορικές σχέσεις του ομίλου WTC/Systran με την Επιτροπή, προκειμένου να διαπιστώσει αν είχε δοθεί στην τελευταία η άδεια να κοινοποιήσει σε τρίτον πληροφορίες προστατευόμενες βάσει των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και τεχνογνωσίας που είχε η Systran επί της έκδοσης Systran Unix του συστήματος αυτόματης μετάφρασης Systran. Πράγματι, το Γενικό Δικαστήριο εκτίμησε ότι, εφόσον υπήρχε τέτοια άδεια, η σχετική ευθύνη της Επιτροπής θα ήταν κατ' ανάγκην εκ συμβάσεως. Εντούτοις, η ανάλυση αυτή, όπως ορθώς επισήμανε η Επιτροπή, σχετίζεται με τον νόμιμο ή παράνομο χαρακτήρα της συμπεριφοράς που προσήφθη στον εν λόγω θεσμικό όργανο και αφορά, συνεπώς, την ουσία της διαφοράς, και όχι τον προσδιορισμό της ίδιας της φύσεως της διαφοράς ως προκαταρκτικό ζήτημα.

Στο ίδιο πλαίσιο, **το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε επίσης σε νομικό σφάλμα κατά τον νομικό χαρακτηρισμό των συμβάσεων που συνήψαν ο όμιλος WTC/Systran και η Επιτροπή από το 1975 έως το 2002**. Συγκεκριμένα, έκρινε βάσει των διαφόρων στοιχείων της οικογραφίας ότι η ύπαρξη των συμβάσεων αυτών δεν επηρέαζε τον χαρακτηρισμό της διαφοράς. Δεν αμφισβητείται όμως ότι οι πολυάριθμες συμβάσεις τις οποίες επικαλέστηκε η Επιτροπή ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, και πιο συγκεκριμένα η από 22 Δεκεμβρίου 1975 σύμβασή της με την WTC και οι συμβάσεις που συνήφθησαν από το 1976 έως το 1987 με τις εταιρίες του ομίλου WTC, ιδίως δε η από 18 Ιανουαρίου 1985 σύμβαση με την Gachot για την παροχή τεχνικής υποστηρίξεως, η σύμβαση συνεργασίας, οι άδειες χρήσεως που συμφωνήθηκαν με την Gachot το 1988 και το 1989, καθώς και οι συμβάσεις μεταβάσεως, συνθέτουν ένα πραγματικό συμβατικό πλαίσιο το οποίο συνδέεται με το αντικείμενο της διαφοράς και πρέπει οπωσδήποτε να εξεταστεί σε βάθος προκειμένου να διαπιστωθεί ο ενδεχομένως παράνομος χαρακτήρας της συμπεριφοράς που προσήφθη στην Επιτροπή.

Κατόπιν τούτου, διαπιστώνεται ότι κακώς το Γενικό Δικαστήριο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η διαφορά ήταν εξωσυμβατική. Υπό τις συνθήκες αυτές, το Δικαστήριο αναιρεί την απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου. Επιπλέον, το Δικαστήριο αποφαινεται οριστικά επί της διαφοράς, αφού αυτή είναι ώριμη προς εκδίκαση, και κρίνει συναφώς ότι τα ευρωπαϊκά δικαστήρια δεν είναι αρμόδια επί της αγωγής αποζημιώσεως που άσκησε ο όμιλος Systran. Για τον λόγο αυτό η αγωγή πρέπει να απορριφθεί.

ΥΠΕΝΘΥΜΙΣΗ : Το Δικαστήριο μπορεί να επιληφθεί αιτήσεως αναιρέσεως, η οποία περιορίζεται σε νομικά ζητήματα, κατά αποφάσεως ή διατάξεως του Γενικού Δικαστηρίου. Καταρχήν, η άσκηση αναιρέσεως δεν έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα. Εάν είναι παραδεκτή και βάσιμη, το Δικαστήριο αναιρεί την απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου. Στην περίπτωση που η υπόθεση είναι ώριμη προς εκδίκαση, το Δικαστήριο μπορεί να αποφανθεί το ίδιο οριστικά επί της διαφοράς. Σε αντίθετη περίπτωση, αναπέμπει την υπόθεση στο Γενικό Δικαστήριο, το οποίο δεσμεύεται από την απόφαση που εξέδωσε το Δικαστήριο στο πλαίσιο της αιτήσεως αναιρέσεως.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσιεύσεώς της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδα ☎ (+352) 4303 2582

² Ρήτρα με την οποία η Κοινότητα και ο αντισυμβαλλόμενός της συμφωνούν ότι αρμόδια επί των μεταξύ τους διαφορών θα είναι τα ευρωπαϊκά δικαστήρια.